

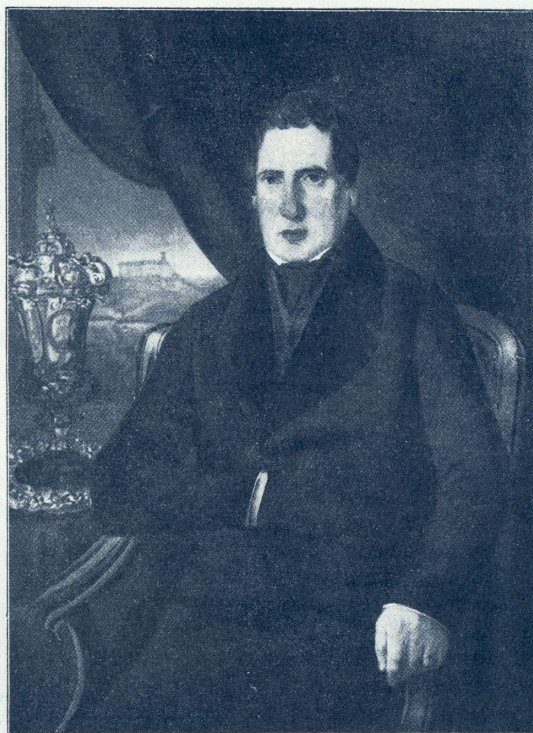

je za francoske okupacije s svojim posredovanjem preprečil požige in oplenitev svojih faranov. Njegova znanstvena izobrazba pa za škofa ni zadostovala; tudi ni dovolj dobro obvladal nemščine.

Ravnikarja opisuje poročilo kot osebo izrednih spretnosti, neomadeževanega značaja, kot enega najzaslužnejših mož, ki bi v mnogo višji meri užival spoštovanje in ljubezen. Vendar je pa naglega temperamenta, kar ga dela često napram drugim ljudem nestrpljivega in to njegove ostale odlične lastnosti nekoliko zatemnjuje.

Iz istega vzroka (radi ev. predloga za škofovsko stolico v Dalmaciji) je zahteval 9. avgusta 1823 Sedlnitzky, da mu ljubljansko policijsko ravnateljstvo poroča o treb. dekanu in častnem kanoniku Mušiču, bivšem žužemberškem župniku in tedanjem ljubljanskem kanoniku L. Burgerju ter o kanoniku in profesorju dogmatike Mat. Ravnikarju. Pri kompetentih naj se gleda predvsem na obvladanje laščine in na temeljito znanje kakega narečja »slovenskega« jezika. Ker so na Dunaju slišali o Ravnikarju, da kaže v svojem vedenju slabo preračunano naglost (eine nicht wohl berechnete Heftigkeit), Burger pa da svojega ravnarja često ne premisli dobro, zato je Sedlnitzky zahteval, da se mu o tem še posebej poroča.

Ljubljska policija, ki ji niti v tem niti v kakem drugem primeru ne moremo očitati pristranosti ali celo narodne nestrpnosti (izvzeti moramo vohunskega policijskega agenta Kremnizerja), se je z vso vestnostjo podala na delo. Dasi sta bila Ravnikar in Burger v Ljubljani splošno dobro znani osebi, je vendar policija poizvedovala tudi še drugod, da bi si svojo sodbo razčistila in utrdila. Tako najdemo konceptu poročila za Sedlnitzkega priloženo tudi nepodpisano informacijo o obeh ljubljanskih kanonikih. O Ravnikarju trdi ta nam neznani informator, da so njegova načela trda, kakor se za korifeje janzenizma spodobi. Svetopisemskega nasveta »non dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo« menda ne pozna dobro. Neomejeno vlada nad stranko, ki mu je vdana. Klerus škofije ga spoštuje in se ga boji. Je pošten, težko spravljaliv, ni brez maščevalnosti in takrat pri izbiri sredstev zoper svojega sovražnika ni baš nežen (delikaten). Anonimni informator pravi dalje, da so govorili, da kaže več ko zmerno ljubezen do opojnih pijač. To pa se je moglo omejiti le na njegovo sobo in o tem svet nikoli kaj ne zve: nikdar ni dal s tem kakega pohujšanja in

M. Stroj: J. N. Hradecký

sploh zelo natanko gleda na zunanji dekorum. Pokorščino in spoštovanje si bo povsod pridobil, ljubezni pa in zaupljivosti si ne more, si ne bo in si noče osvojiti.

Lističa s to Ravnikarjevo oznako sicer niso poslali na Dunaj, pač pa je bil v bistvenih točkah za podlago zadevnemu poročilu ljubljanske policije, ki ga je glede gotovih osebnostnih ostrin le nekoliko omilila. Ker nam opisuje tudi druge poteze v Ravnikarjevem značaju, ki jih brezimni izvestitelj ne omenja, zato naj v naslednjem reproduciram tudi policijsko poročilo za Sedlnitzkega.

Takoj v začetku se tam ugotavlja, da je Ravnikar obdarovan z izrednimi talenti in sposobnostmi, da odlično pozna slovenski jezik, govori tudi italijanski in ga dičijo mnoge dragocene vednosti. Njegovi pismeni sestavki so lepo urejeni, jasni, jedrnat in se, če ga ne obvlada strast, dajo prijetno čitati. Praktično dušno pastirstvo pa mu je popolnoma tuje, ker je takoj po dokončanih šolah vstopil k profesuri.³ Drži mnogo na red, strogo vzgojo (Zucht) in subordinacijo, vendar pa kot rav-

³ Verjetno, da se je radi tega spotikal nad Ravnikarjem baš tudi Šraj. (Gl.: Mal, Zgodovina slov. naroda, str. 344.)